

тата поменутих кампања, стратиграфија, налаза и околности самог истраживачког процеса за циљ има покретање конструктивне расправе ради долажења до адекватних решења за врло специфичне археолошке појаве и контексте, као што је ископавање гробница унутар цркава, потом не разјашњена појава јама у објекту 3/21 на врху Хисара, као и специфичности архитектуре цркава 16. века у Топлици и њеном окружењу.

Филип Стефановић, Завичајни музеј Параћин
Моника Милосављевић, Филозофски факултет, Београд
Бранислав Стојановић, Завичајни музеј Параћин

СРЕДЊОВЕКОВНИ ГРАД ПЕТРУС, НОВЕ ПЕРСПЕКТИВЕ – ОБНОВЉЕНА ИСТРАЖИВАЊА 2021. ГОДИНЕ

Средњовековни град Петрус представља највеће познато брдско утврђење средњовековне Србије, са димензијама приближно 300 x 170 м. Град је позициониран на Чокоће брду, на обронцима Кучајских планина, на завршетку клисуре Црнице, 11 километара североисточно од Параћина. Иако је археолошка целина најпознатија по тврђави изграђеној крајем 14. века, ради се о вишеслојном археолошком локалитету, са слојевима из старијег гвозденог доба, али и Јустинијанове обнове Илирика. Унутрашњи простор утврђења подељен је на Горњи град (Цитаделу) који заузима највишу коту, и Доњи град са три стране окружен кањоном Црнице.

Истраживања су спроведена у више кампања 1978., 1980., 1981., 2004 и 2005, али су по свом карактеру била мањег обима и усмерена на откривање габарита, структуре фортификација, као и ка што прецизнијем датовању градитељских фаза утврђења. Током 2021. године, у организацији Завичајног музеја у Параћину спроведена су ископавања на простору Горњег града, фокусирајући се на објекат на источном делу Цитаделе, од раније познат као „Дворана“. Објекат је овом приликом ископан и документован готово у целини. Реч је вероватно о двоспратној згради, са зидовима декорисаним у живопису и каменој пластици, док је под изграђен од секундарно употребљених римских опека. Прошлогодишња истраживања укључила су и документовање остатака архитектуре фотограметријом и израду ситуационог плана у GIS – у. Примена савремене методологије је донела резултате, у виду измене раније направљеног ситуационог плана Горњег града.

Користећи резултате археолошких истраживања, али и историјске изворе и историографију, може се закључити да се радило о властелин-

ској резиденцији, али и административном и војном командном центру Петрушког крајишта, односно Власти.

Будући планови за истраживање подразумевају наставак ископавања на простору Горњег града, у најбољем интересу научних сазнања и презентације локалитета јавности. Ревалуацијом постојећих података о локалитету Петрус, као и о читавој средњовековној Петрушкој области, коју чине најмање два утврђења и више десетина остатака цркава, манастира и некропола, допринеће се интеграцији старих података и нових дигиталних перспектива.

СЕКЦИЈА ЗА БИОАРХЕОЛОГИЈУ **(секција, Д. Вуловић)**

Димитрије Марковић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Мирко Вранић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Теодора Младеновић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Теодора Радишић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Михаило Радиновић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Амалија Сабанов, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Јелена Булатовић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Соња Вуковић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

ПРОЈЕКАТ ARCHAEWILD: ИСТОРИЈА СУКОБА И СУЖИВОТА ЉУДИ И ДИВЉЕГ СВЕТА У ХОЛОЦЕНУ НА ПРОСТОРУ ЦЕНТРАЛНОГ БАЛКАНА

ARCHAEWILD је истраживачки пројекат, који ће током наредне три године финансирати Фонд за науку у оквиру програма ИДЕЈЕ (број пројекта: 7750265), а који се реализује у Лабораторији за биоархеологију на Филозофском факултету. Пројекат се комбиновањем различитих

Српско археолошко друштво

Народни музеј Топлице

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

XLV СКУПШТИНА И ГОДИШЊИ СКУП

Прокупље, 26. – 28. мај 2022. године

Програм, извештаји и апстракти

Прокупље 2022